

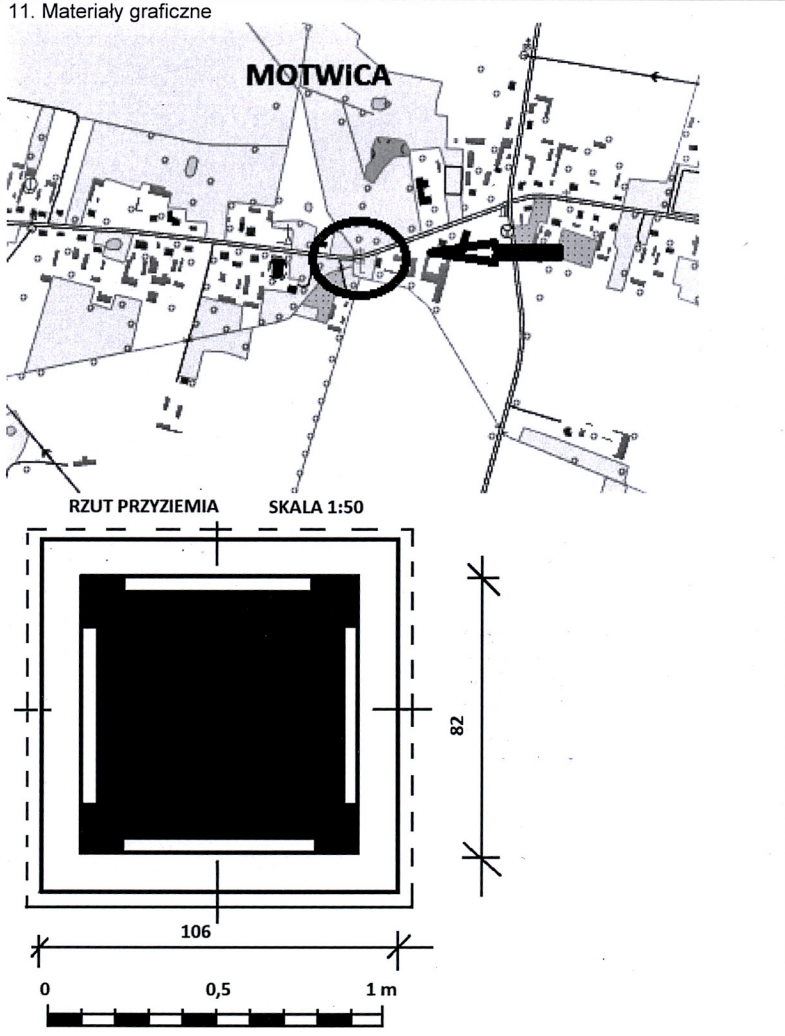
KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO
WPISANEGO DO REJESTRU ZABYTEKÓW

3. Miejscowość
MOTWICA

1. Nazwa
KAPLICZKA (FIGURA PRZYDROŻNA) ŚW. JANA NEPOMUCENA

2. Czas powstania
pocz. XIX w.

4. Adres: **Motwica**
nr ewidencyjny działki – 159
nr księgi wieczystej – XXXXXXXXXX
Sąd Rej. w Białej Podlaskiej

5. Przynależność administracyjna
województwo - **lubelskie**
powiat – **bialski**
gmina – **Sosnówka**

6. Współrzędne geograficzne
N 51°43'7.71" E 23°19'51.47"

7. Poprzednie nazwy miejscowości
Mutwica lub Mątwica

8. Właściciel i jego adres
**Parafia rzymskokatolicka
Narodzenia NMP w Motwicy
Motwica 44, 21-518 Sosnówka**

9. Użytkownik i jego adres
**Parafia rzymskokatolicka
Narodzenia NMP w Motwicy
Motwica 44, 21-518 Sosnówka**

10. Formy ochrony
**Wpis do rejestru zabytków nieruchomych A/1649
decyzja z dn. 20.08.2016
znak:KD.5140.36.8.2016**

12. Historia

Historia budowy kapliczki z figurą św. Jana Nepomucena wiąże się z dziejami zespołu dworsko parkowego w Motwicy, pierwotnie wchodzącym w skład dóbr Romanów, stanowiących niemal do końca XVIII w. własność Sapiehów. Dopiero w 1782 r., wydzielono osobne dobra Motwica, które nabył Józef Wojciech Mierzejewski – strażnik koronny. Po śmierci Mierzejewskiego (1799 r.) kolejnymi właścicielami byli Borkowscy (do 1840 r.), Józef Bontani (do 1844 r.), Moczulscy (do 1855 r.), Eustachy Wołłowicz (do 1858 r.) oraz rodzina Wierusz-Kowalskich (pocz. XX w.). Kolejni właściciele rozprzedali dobra na części, pozostawiając sobie jedynie dwór wraz z przyległym gruntem. Fundację kapliczki i figury prawdopodobnie należy wiązać z rodziną Borkowskich, z uwagi na pojawienie się jej na kartografii, z okresu gdy byli właścicielami, ich status majątkowy oraz powiązania przestrzenne (figura była usytuowana przy dawnej drodze łączącej zabudowania dworskiego znajdujące się w różnych częściach wsi).

Przy cokole i figurze były prowadzone prace remontowe w l. 1976-1985.

13. Opis

Sytuacja: Kapliczka znajduje się w środkowej części miejscowości, w odległości ok. 250 m na zachód od skrzyżowania drogi biegnącej przez wieś z lokalną drogą prowadzącą z Sosnówki do miejscowości Pogorzelec, w pobliżu przepustu drogowego, na niewielkiej rzeczce Żylawie. Kapliczka położona jest w lekkim obniżeniu terenu, na południowym skraju szpaleru drzew otaczających teren szkoły od zachodu. Frontem jest ustawiona do znajdującego się nieopodal kościoła. Najbliższe pojedyncze zabudowania gospodarskie oddalone są o ok. 50 m.

Materiał, konstrukcja, technika:

Figura św. Jan Nepomucen wykonana z piaskowca, jest posadowiona na postumencie wymurowanym z cegieł palonych, pełnych, łączonych zaprawą cementowo-wapienną, w całości otynkowanym. Postument osadzony jest na czworobocznej podstawie (wtórnie obłożonej płytami granitowymi), nieco szerszej od części zasadniczej, której boki są artykułowane płytkami prostokątnymi wnękami. Całość wieńczy bogato profilowany, mocno wyładowany gzyms, podcięty ćwierćwałkiem oraz szerokim pasem gładkiego fryzu. Posadowiona na szczycie postumentu figura przedstawia św. Jana Nepomucena w stroju kanonika; w pełnej postaci, stojącego w lekkim kontrapoście, przyciskającego oburącz do piersi krucyfiks. Święty jest ubrany w długą, łagodnie pofałdowaną i przewiazaną w pasie sutannę, spod której widoczne są stopy w obuwiu. Na sutannę ma narzuconą rokitę oraz mantolet. Pociągła twarz jest okolona długimi, lekko kręconymi włosami oraz spiczasto zakończoną brodą. Na głowie ma kanoniczy biret. Zarówno postument jak i figura pomalowane są na biało.

14. Kubatura m ³	15. Powierzchnia użytkowa m ²	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne	17. Użytkowanie obecne sakralne
18. Stan zachowania Zarówno figura jak i postument noszą liczne ślady drobnych uszkodzeń będących wynikiem działań atmosferycznych jak i mechanicznych. Szczególnie widoczne są ubytki na krawędziach gzymsu wieńczącego postument.		19. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie Kapliczka powinna zostać poddana pracom konserwatorskim polegającym na oczyszczeniu jej i zabezpieczeniu oraz uzupełnieniu ubytków.	

20. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

21. Uwagi

22. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Bibliografia

Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, opr. R. Brykowski, T. VIII, Województwo lubelskie, z. 18: pow. włodawski, Warszawa 1975.

R. Sarzyńska-Janczak, Rozpoznanie wartości kapliczek i figur przydrożnych w związku z planowanymi z urzędu postępowaniami administracyjnymi w sprawach wpisów do rejestru zabytków, przyczynkiem do badań historii miejscowości i regionu. (w:) Wiadomości Konserwatorskie województwa lubelskiego. R. 2017, s. 251-270.

24. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

Tekst Jacek Studziński czerwiec 2017

plany, rysunki Jacek Studziński czerwiec 2017

fotografie Jacek Studziński czerwiec 2017

25. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania)

A. Meyer von Heldensfeld, Mapa zachodniej Galicji, skala 1: 172 800, Wiedeń 1808

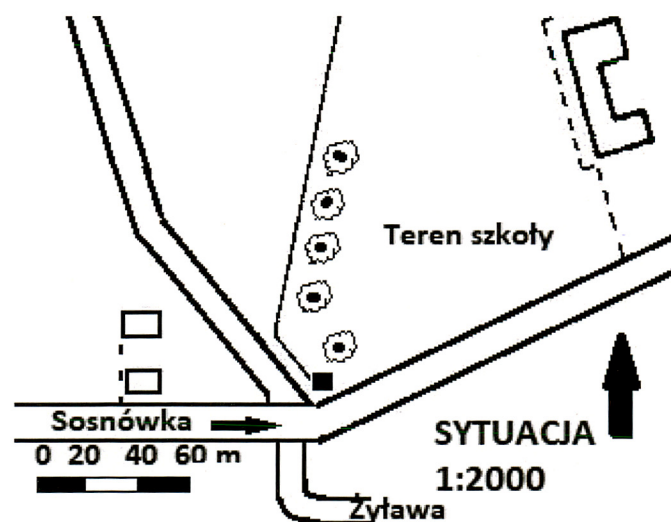
26. Załączniki

nr 1, 2,

1. Miejscowość	Motwica	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres Motwica, kapliczka św. Jan Nepomucen	6. Zawartość załącznika Fotografie, sytuacja
2. Gmina	Sosnówka		
3. Powiat	białski		
4. Województwo	lubelskie		

Spis fotografii

1. Widok od zachodu
2. Widok od wschodu
3. Widok od północy
4. Rzeźba św. Jan Nepomucen
5. Fragment uszkodzonego postumentu

Fragment mapy zachodniej Galicji, A. Meyera von Heldensfelda,

2

3

4

5